

valgte Medlem (Andræ) var; jeg tror, det er et Foretagende, som baade kan udføres, nødvendigt maa udføres og ogsaa vil blive udført i den nærmeste Tid. Medens jeg i forrige Møde syntes, at Fernbaneforetagender i Syland i det Hele stod i ret god Kurs hos det meget ærede Medlem — og jeg glædede mig derover — maa jeg tilstaa, at hans Foredrag i Dag lød meget mistroende for mig. Men hvorledes jeg saå betragter det høitærede Medlems Foredrag, maa jeg dog ende med at erkjende, at der absolut er foregaaet væsentlige Fremskridt i Retning af en rigtigere Bedømmelse af Fernbaner siden den Tid, da vi først begyndte Debatten om disse Anlæg.

**Schestedt-Juul:** Efterat Diskussionen hidtil næsten udelukkende har dreiet sig om meget store Summer, maa jeg gjøre det høie Thing en Undskyldning, fordi jeg tillader mig et Dieblit at føre Tanken hen paa en meget lille Udgiftpost, nemlig de under Sorø Akademis Udgifter som Post 18 a opførte 14,000 Rd. som Tilskud til Folkehøiskoler. Denne Post er ganske vist kun lille og kan maasse synes uskyldig, men i sine Virkninger i det praktiske Liv tror jeg rigtigt nok, at den ikke er saa ganske uskyldig endda. Det er i Dvrigt en Selvfølge, at jeg naturligvis Intet har imod Posten i og for sig; tværtimod, Enhver maa jo glæde sig, jo mere man kan bidrage til, at Oplysning og Dannelse trænger ind i hele Folket. Men, medens jeg altsaa ikke har Noget mod selve Diemedet, kan jeg rigtigt nok ikke sige det Samme om den Maade, hvorpaa disse Penge efter min Opfattelse anvendes. Jeg har nemlig den fuldstændige Overbevisning, at de fleste Folkehøiskoler her i Landet for Dieblittet virke meget uheldig for Samfundet. Hvad jeg især har at indvende mod disse omtalte Folkehøiskoler, er to Ting, dels at Politik og Partivæsen spille en meget stor Rolle ved dem, og dels at de unge Mennesker efter min Mening virkelig ikke lære noget Nyttigt der. At det Første er Tilfældet, er vistnok temmelig tydelig med Nødvendighed begrundet i den Omstændighed, at de fleste Bestyrere og Lærere ved disse Skoler mere eller mindre ere udprægede Partimænd. Det er jo en vel-

kommen moderne Institution, hvorved en Del unge Mænd kunne faae en Slags Levebrød og faae Leilighed til tidlig at gifte sig og stifte Familie. Og, spørger man dernæst om, hvad de unge Mennesker lære paa disse Skoler, saa maa jeg tilstaa, at jeg i det Mindste saa godt som aldrig har faaet et Svar herpaa, der tilfredsstillede mig. I de fleste Tilfælde svarer man, at man i disse Skoler lærer dem at tænke; men, forsaavidt det er Tilfældet, saa har jeg i all Fald en stærk Frygt for — og jeg har ogsaa faaet Bevis for —, at det stundom er meget usunde Tanker, som man i Folkehøiskolerne indpoder Ungdommen. Jeg vilde derfor meget ønske, at den høitærede Kultusminister maatte finde sig foranlediget til og se sig i Stand til for Fremtiden at føre en noget stærkere Kontrol med disse Skoler, og det skulde glæde mig overordentlig, om den høitærede Minister, saavidt det staar i hans Magt, vilde sikkre sig og hele Landet imod, at disse Skoler vedblive at være et Slags privilegerede politiske Planteskoler.

**Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:** Jeg tør maasse strax gjøre blot et Par Bemærkninger med Hensyn til de Udtalelser, der kom fra den ærede Landsthingsmand, der nu satte sig. Den ærede Landsthingsmand udtalte, saavidt jeg hørte, sin Vaastjønneelse af den oprindelige Grundtanke med Folkehøiskolerne. Deri maa jeg nu være fuldstændig enig med ham; men jeg tror dog, at det maasse nok kunde udtales noget stærkere, end det blev udtalt fra hans Side, at Drettelsen af Folkehøiskoler virkelig maa siges at have en stor Betydning. Mig forekommer det i det Mindste, at der har været Grund til at hilse Fremkomsten af Folkehøiskolerne med stor Glæde som et Bidnesbyrd om en levende Følelse af Trang til en høiere Uddannelse hos den almindelige Befolkning trindt om i Landet. Jeg tror ogsaa, at det dog maa fremhæves som et priseligt Formaal, som disse Skoler have sat sig, naar de have betragtet det som en væsentlig Opgave for sig at udvikle og at styrke Sædrelandskærligheden, navnlig gennem Meddelelse af fyldigere Kjendskab til Sædrelandets